

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ОСВІТИ, НАУКИ ТА ІННОВАЦІЙ

Р І Ш Е Н Н Я

До протоколу № 41
від 02 вересня 2020 року

Про проект Закону України
“Про внесення змін до деяких законодавчих актів України
щодо імплементації положень Конвенції
про охорону нематеріальної культурної спадщини”
(реєстр. № 2771 від 17.01.2020)

Розглянувши проект Закону України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо імплементації положень Конвенції про охорону нематеріальної культурної спадщини” (реєстр. № 2771 від 17.01.2020), поданий народними депутатами України Констанкевич І.М., Потураєвим М.Р., Кравчук Є.М. та іншими, зазначає наступне. Комітет з питань гуманітарної та інформаційної політики визначений головним щодо розгляду цього законопроекту.

Законопроектом пропонується внести зміни до законів України “Про культуру”, “Про професійних творчих працівників та творчі спілки”, “Про освіту”, “Про місцеве самоврядування в Україні”, “Про місцеві державні адміністрації”, “Про засади державної регіональної політики”, “Про державні цільові програми”, “Про охорону прав на знаки для товарів і послуг”, “Про авторське право і суміжні права”, “Про Суспільне телебачення і радіомовлення України” з метою імплементації положень Конвенції про охорону нематеріальної культурної спадщини задля підсилення зусиль з охорони нематеріальної культурної спадщини, як зазначено у Пояснювальній записці, “на національному рівні, включення охорони нематеріальної культурної спадщини до пріоритетів державної політики у сфері культури та освіти, залучення до охорони нематеріальної культурної спадщини місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування, створення дієвих механізмів забезпечення життєздатності нематеріальної культурної спадщини України та підвищення обізнаності про неї, підтримки носіїв нематеріальної культурної спадщини у їхній справі збереження, практикування та передачі нематеріальної культурної спадщини України наступним поколінням, захисту нематеріальної

культурної спадщини від недобросовісного використання та збереження і актуалізації аудіо- і відео- фондів”, які містять записи елементів та практик нематеріальної культурної спадщини”.

Законопроектом вносяться зміни до Закону України “Про освіту”. Зокрема до статті 5 та статті 6, якими пропонується встановити, що “освіта є державним пріоритетом, що забезпечує інноваційний, соціально-економічний і культурний розвиток суспільства, *збереження нематеріальної культурної спадщини України*” (ч. 1 ст. 5), а також те, що виховання поваги до нематеріальної культурної спадщини є однією з засад державної політики у сфері освіти та одним з принципів освітньої діяльності.

Головне науково-експертне управління Верховної Ради України висловлює низку зауважень до законопроекту, зокрема до термінологічного апарату законопроекту. На думку ГНЕУ, зміни до статті 5 Закону України “Про освіту” охоплюються словосполученням “культурний розвиток”. Крім того, при внесенні змін до Закону України “Про освіту” доцільно враховувати, що відповідно до його преамбули “цей Закон регулює суспільні відносини, що виникають у процесі реалізації конституційного права людини на освіту, прав та обов’язків фізичних і юридичних осіб, які беруть участь у реалізації цього права, а також визначає компетенцію державних органів та органів місцевого самоврядування у сфері освіти”.

Міністерство освіти і науки України підтримує законопроект. Разом з тим, вважає прийнятною діючу редакцію статті 5 Закону “Про освіту”, оскільки поняття “культурний розвиток суспільства” поглинає поняття “збереження нематеріальної культурної спадщини України”.

Міністерство культури, молоді та спорту висловлює низку зауважень до законопроекту та пропонує повернути проект Закону на доопрацювання з метою приведення у відповідність до термінології, а також врахування наданих пропозицій та зауважень.

Комітет з питань бюджету зазначає, що Міністерство фінансів України не підтримує прийняття законопроекту, мотивуючи тим, що його реалізація потребуватиме вишукання додаткових коштів з державного і місцевих бюджетів, зокрема на:

створення та ведення Національного реєстру ефективних практик нематеріальної культурної спадщини України;

створення та забезпечення діяльності спеціального компетентного органу з охорони нематеріальної культурної спадщини;

створення окремих місцевих програм охорони нематеріальної культурної спадщини;

створення та забезпечення діяльності центрів нематеріальної культурної спадщини в складі базової мережі закладів культури;

виплату працівникам культурно-просвітницьких центрів доплати за вислугу років, допомоги для оздоровлення та матеріальної допомоги для вирішення соціально-побутових питань;

надання фінансової підтримки для проведення заходів з охорони нематеріальної культури спадщини щодо елементів нематеріальної культурної

спадщини, що внесені до Національного переліку елементів нематеріальної культурної спадщини України та практик нематеріальної культурної спадщини, що внесені до Національного реєстру ефективних практик нематеріальної культурної спадщини України тощо.

Водночас, визначення Мінфіном вартісної величини впливу законопроекту на показники бюджетів унеможливлене відсутністю вихідних даних, а саме щодо умов надання фінансової підтримки для проведення заходів з охорони нематеріальної культурної спадщини та кількість елементів і практик нематеріальної культурної спадщини, яким може надаватися така підтримка; площі, вартості комунальних послуг та послуг з охорони приміщень, в яких планується розмістити, новостворені орган охорони нематеріальної культурної спадщини, штатної чисельності, умов оплати праці спеціалістів; кількості та вартості комп'ютерного та іншого обладнання, умов вартості їх обслуговування, вартості меблів, а також малоцінних необоротних матеріальних активів.

Відтак, в порушення вимог частини третьої статті 91 Регламенту Верховної Ради України та частини першої статті 27 Бюджетного кодексу України суб'єктами права законодавчої ініціативи до законопроекту не надано належного фінансово-економічного обґрунтування та пропозицій змін до законодавчих актів щодо скорочення витрат бюджету та/або джерел додаткових надходжень бюджету для досягнення збалансованості бюджету.

Враховуючи викладене, а також рішення підкомітету з питань загальної середньої, інклюзивної освіти та освіти на тимчасово окупованих територіях від 13 липня 2020 року підтримати законопроект № 2771 та рекомендувати прийняти його за основу з подальшим доопрацюванням до другого читання, **Комітет вирішив:**

1. Рекомендувати Верховній Раді України відповідно до пункту 1 частини першої статті 114 Регламенту Верховної Ради проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо імплементації положень Конвенції про охорону нематеріальної культурної спадщини (реєстр. № 2771 від 17.01.2020), поданий народними депутатами України Констанкевич І.М., Потураєвим М.Р., Кравчук Є.М. та іншими, за наслідками розгляду у першому читанні прийняти за основу та доопрацювати його до другого читання з врахуванням пропозицій Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України та Міністерства освіти і науки України щодо змін до Закону України "Про освіту", запропонованих цим законопроектом.

2. Направити це Рішення до Комітету з питань гуманітарної та інформаційної політики, визначеного головним щодо розгляду цього законопроекту.

Голова Комітету

С.В. Бабак